

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक १७ मार्च, २०१७
(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) मुख्यमंत्री : विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये गृह विभागाचा सन २०१५-२०१६ या वित्तीय वर्षातील योजनातर्गत आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) महसूल, मदत व पुनर्वसन मंत्री : विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये महसूल व वन विभागाचा सन २०१५-२०१६ या वित्तीय वर्षातील योजनातर्गत आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) वित्त व नियोजन मंत्री : महाराष्ट्राची आर्थिक पहाणी २०१६-२०१७ सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) शालेय शिक्षण, क्रीडा व युवक कल्याण आणि मराठी भाषा मंत्री : विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये शालेय शिक्षण व क्रीडा आणि मराठी भाषा या विभागाचा सन २०१५-२०१६ या वित्तीय वर्षातील योजनातर्गत आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) संसदीय कार्य मंत्री : विधानसभेच्या सन २०१६ च्या चौथ्या (हिवाळी)

अधिवेशनात दिनांक ५ डिसेंबर, २०१६ ते दिनांक १७ डिसेंबर, २०१६ या कालावधीत मा.मंत्री/ मा.राज्यमंत्री महोदयांनी विधानसभा सभागृहात दिलेल्या एकूण १९३ आश्वासनांची यादी तसेच सन २०१६ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर आतापर्यंत पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण १५३ आश्वासनांच्या विवरणपत्रांची यादी सभागृहासमोर ठेवतील.

- (६) पाणी पुरवठा व स्वच्छता मंत्री : विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागाचा सन २०१०-२०११, २०११-२०१२ व २०१२-२०१३ या वित्तीय वर्षातील योजनेत्तर आणि सन २०१५-२०१६ या वित्तीय वर्षातील योजनांतर्गत आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील सभागृहासमोर ठेवतील.
- (७) दुग्धविकास मंत्री : महाराष्ट्र राज्य सहकारी दूध महासंघ मर्यादित, मुंबई (महानंद दुग्धशाळा) यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वैधानिक लेखा परिक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : लोकलेखा समितीचा सोळावा अहवाल सभागृहास सादर करणे.

चार : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना - (असल्यास) (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये).

पाच : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(दिनांक १६ मार्च, २०१७ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना क्र.१ ते ३)

- (१) सर्वश्री. विजय वडेटीवार, राधाकृष्ण विखे-पाटील, सुनिल केदार, अमर काळे, अस्लम शेख, अमीन पटेल, डॉ. संतोष टारफे, सर्वश्री. राहुल बोंद्रे, हर्षवर्धन सपकाळ, श्रीमती निर्मला गावित, प्रा. वर्षा गायकवाड, सर्वश्री. नितेश राणे, शरद सोनावणे, कालीदास कोळंबकर, सरदार तारासिंह, किसन कथोरे, संदीप नाईक,

जितेंद्र आव्हाड, बळीराम सिरसकर, संजय केळकर, शशिकांत शिंदे, जयंत पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण, मो.आरिफ (नसीम) खान, अब्दुल सत्तार, शेख आसिफ शेख रशीद, अॅड. यशोमती ठाकूर, डॉ. पतंगराव कदम, श्री. संग्राम थोपटे, श्रीमती दिपिका चव्हाण, सर्वश्री. वैभव पिचड, सुनिल प्रभु, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री. हसन मुश्रीफ, दिलीप वळसे-पाटील, अजित पवार, पांडुरंग बरोरा, सुनिल शिंदे, राजन साळवी, संदीपानराव भुमरे, बाळासाहेब मुरकुटे, दत्तात्रय भरणे, राणाजगजीतसिंह पाटील, विनायकराव जाधव-पाटील, अॅड. भीमराव धोंडे, अॅड. राहुल कुल, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे राज्य उत्पादन शुल्क मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"अहमदनगर जिल्हा सामान्य रुग्णालयाच्या कॅन्टीनमध्ये बनावट दारू निर्मितीचा व्यवसाय सुरु असल्याचे दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी निदर्शनास येणे, जिल्हा सामान्य रुग्णालयाच्या कॅन्टीनमधील बनावट दारू सेवन केल्यामुळे पांगरमल येथील दहा लोकांचा झालेला मृत्यु, सदर ठिकाणी पोलीसांनी टाकलेल्या छाप्यात विविध कंपन्यांचे बुच, प्लास्टिक कव्हर, रिकाम्या बाटल्या, थिनर, चॉकलेटी फुड कलर असे बनावट दारू तयार करण्याचे साहित्य जप्त करणे, गत अनेक वर्षांपासून जिल्हा रुग्णालयाच्या कॅन्टीनमध्ये वैद्यकीय अधिकारी व पोलीसांच्या संगनमताने सदर बनावट दारू तयार करण्याचा व्यवसाय सुरु असल्यामुळे नागरिकांमध्ये पसरलेली भिती, परिणामी याची उच्चस्तरीय अधिकाऱ्यांमार्फत चौकशी करून संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (२) डॉ. बालाजी किणीकर, सर्वश्री. नितेश राणे, शरद सोनावणे, कालीदास कोळंबकर, सरदार तारासिंह, अमीन पटेल, राधाकृष्ण विखे-पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण, अस्लम शेख, मो. आरिफ (नसीम) खान, प्रा. वर्षा गायकवाड, डॉ. संतोष टारफे, सर्वश्री. विजय वडेटीवार, बाळासाहेब थोरात, संग्राम थोपटे, डॉ. पतंगराव कदम, श्रीमती निर्मला गावित, सर्वश्री. सुनिल केदार, विजय औटी, सुनिल प्रभु, जयंत पाटील, शशिकांत शिंदे, हसन मुश्रीफ, राजन साळवी, संजय पोतनीस, अजय चौधरी, अजित पवार, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री. वैभव पिचड, राणाजगजीतसिंह पाटील, अबु आझमी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सामाजिक न्याय मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"चेंबूर (मुंबई) येथील सामाजिक न्याय विभागामार्फत चालविण्यात येणा-या संत एकनाथ मुलांच्या वसतिगृहात विद्यार्थ्यांना देण्यात येणा-या आहारात पाल सापडल्याचे दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी निदर्शनास येणे, वसतिगृहात पुरविण्यात येणा-या जेवणात यापूर्वीही काचेचे तुकडे व गोगलगाय आढळल्यामुळे वसतिगृहातील १५० विद्यार्थ्यांनी वसतिगृह अधीक्षकांकडे अन्न धान्याचा पुरवठा करणाऱ्या कंत्राटदाराविरुद्ध

तक्रारी करुनही संबंधितांनी कोणतीच दखल न घेणे, सामाजिक न्याय विभागाद्वारे कंत्राटदारांना आलटून पालटून कंत्राटे देण्यात येत असल्याचा गंभीर आरोप चेंबूर येथील विद्यार्थ्यांनी करणे, झुरळ, उंदराच्या लेंड्या, काचेचे तुकडे व खडे जेवणात सापडत असल्याने विद्यार्थ्यांनी शासनाकडे तक्रार करुनही कंत्राटदाराविरुद्ध कोणतीच कारवाई न होणे, अजूनही वसतिगृहांना भेसळयुक्त अन्नधान्याचा पुरवठा होणे, परिणामी वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (३) सर्वश्री. हर्षवर्धन सपकाळ, राधाकृष्ण विखे-पाटील, विजय वडेटीवार, अमीन पटेल, सुनिल केदार, अमित देशमुख, अब्दुल सत्तार, अमर काळे, मो.आरिफ (नसीम) खान, कुमारी प्रणिती शिंदे, श्रीमती निर्मला गावित, प्रा. वर्षा गायकवाड, अॅड. यशोमती ठाकूर, श्री.राहुल बोंद्रे, प्रा. विरेंद्र जगताप, डॉ. संतोष टारफे, सर्वश्री. जयंत पाटील, राजेश टोपे, शशिकांत शिंदे, श्रीमती दिपिका चव्हाण, सर्वश्री. प्रदीप जाधव-नाईक, वैभव पिचड, डॉ. सतीश पाटील, सर्वश्री. सुनिल प्रभु, किशोर पाटील, डॉ. राहूल पाटील, सर्वश्री. हनुमंत डोळस, हसन मुश्रीफ, दिलीप वळसे-पाटील, अजित पवार, पांडुरंग बरोरा, सुनिल शिंदे, एकनाथराव खडसे-पाटील, दत्तात्रय भरणे, ज्ञानराज चौगुले, अॅड. भीमराव धोंडे, सर्वश्री. राजन साळवी, राणाजगजीतसिंह पाटील, तान्हाजी मुटकुळे, अस्लम शेख, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पणन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात यंदा तुरीचे विक्रमी उत्पादन झाल्याने तुरीची आवक सुरु होताच बाजारपेठेत तुरीचे दर घसरण्याची झालेली सुरुवात, शेतकऱ्यांना आधारभूत किंमतीनुसार भाव मिळावा यासाठी नाफेडच्या माध्यमातून सुरु केलेली तुरीची खरेदी, एकीकडे तुरीची आवक असतांना प्रशासनाने पुर्व तयारी म्हणून पोत्याची व्यवस्था न केल्याने थांबविण्यात आलेली खरेदी, खरेदी केंद्रावर पडलेले तुरीचे ढीग, शासनाने खरेदी केलेल्या तुरीच्या चुकाऱ्याची किंमत २२ कोटी ४५ लाख रुपये असून आतापर्यंत केवळ साडेआठ कोटीचे चुकारे अदा करण्यात येणे, तुरीचा हमीभाव ५ हजार ५० रुपये असतांना शेतकऱ्यांना ४ हजार १०० रुपये प्रति क्विंटल दराने तुर विक्रावी लागत असल्याने शेतकऱ्यांचे होत असलेले आर्थिक नुकसान, तुरीची आवक वाढत असतांना शेतकऱ्यांना दोन-दोन दिवस खरेदी केंद्रावर थांबून सुध्दा शेतकऱ्यांकडून तुर खरेदी करण्याऐवजी खाजगी व्यापाऱ्यांकडून तुर खरेदी करण्यात येत असल्याचे दिनांक ७ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी निदर्शनास येणे, अद्यापही तुर संपूर्ण प्रमाणात विक्री झालेली नसल्यामुळे नाईलाजास्तव कमी दरात व्यापाऱ्यांना तुर विकण्याची शेतकऱ्यांवर आलेली वेळ व त्याकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, त्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष, त्यामुळे हमी भावानुसार शेतकऱ्यांकडून तुर खरेदी करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

सहा : शासकीय विधेयके :

(अ) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांचा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम १५४ अन्वये) :-

"सन २०१६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४४ — महाराष्ट्र विद्यापीठ (निवडणुका तात्पुरत्या पुढे ढकलणे आणि विद्यापीठ प्राधिकरणे व इतर मंडळे तदर्थ घटित करणे) विधेयक, २०१६ मागे घेण्यास सभागृहाची अनुमती मिळावी."

(ब) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(क) सन २०१६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५३ — डॉ. विश्वनाथ कराड एमआयटी विश्वशांती विद्यापीठ विधेयक, २०१६.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ५३ — डॉ. विश्वनाथ कराड एमआयटी विश्वशांती विद्यापीठ विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत प्रा. विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ५३ — डॉ. विश्वनाथ कराड एमआयटी विश्वशांती विद्यापीठ विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१६ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ५३ — डॉ. विश्वनाथ कराड एमआयटी विश्वशांती विद्यापीठ विधेयक, २०१६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ११ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

अशासकीय कामकाज
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

सात : अशासकीय विधेयके :-

(अ) पुरःस्थापनार्थ :

सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ५ - महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासवर्ग जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन (सुधारणा) विधेयक, २०१७ - श्री.मनोहर भोईर, वि.स.स. यांचे.

(ब) विचारार्थ :

(मागील सत्रातील प्रलंबित) :-

(१) सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ३३ - मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१६ - श्री.मंगलप्रभात लोढा, वि.स.स. यांचे.

(सदरहू विधेयके बॅलेटद्वारे ठरविण्यात आलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार दाखविण्यात आली आहेत - क्रमांक २ ते ५)

(२) सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ४५ - महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१६ - श्री.मनोहर भोईर, वि.स.स. यांचे.

(३) सन २०१५ चे वि.स.वि. क्रमांक ६६ - अल्पसंख्याक समाज (अत्याचारास प्रतिबंध) विधेयक, २०१५ - श्री.अमीन पटेल, वि.स.स. यांचे.

(४) सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक १२ - महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) विधेयक, २०१६ - श्री.सुनिल प्रभु, वि.स.स. यांचे.

(५) सन २०१६ चे वि.स.वि. क्रमांक ५२ - महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन (चौथी सुधारणा) विधेयक, २०१६- श्री.मनोहर भोईर, वि.स.स. यांचे.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : १६ मार्च, २०१७

डॉ. अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.